

Inseneribüroo Urmast Nugin OÜ

Tähe 106, 50107 Tartu

Tel. 7 303 735;

e-post: ibun@ibun.ee

www.ibun.ee

Registreerimisnumber 10696600

MTR: EH, EJ, EK, EO, EP 10696600-0001

EEG000453

MATER: MK, MU, MO, MP 0019-00

Muinsuskaitseameti tegevusluba E 518/2010

Töö nr: 2024069

Koostaja: INSENERIBÜROO URMAS NUGIN OÜ

Tellij: AARENS PROJEKT OÜ

Objekti asukoht: Järvamaa
Paide linn
Kriilevälja küla

**EKSPERTARVAMUS SAARE DP (5652:002:0089) MAA-ALA
KAVANDATAVA ARENDUSE TEGEVUSE MÕJUST KIRILA
(maaparandussüsteemi kood / ehitise kood: 6112350011230/001)
MAAPARANDUSSÜSTEEMILE.**

Koostaja: Hannes Puu /Allkirjastatud digitaalselt/

MATER vastutav spetsialist: Raul Tihane /Allkirjastatud digitaalselt/

TARTU, OKTOOBER 2024

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS	3
2. ASUKOHT	3
3. OLUKORRA ISELOOMUSTUS.....	3
3.1. Olemasoleva olukorra kirjeldus.....	3
3.2. Saare DP järgse arendustegevuse järgse olukorra kirjeldus.....	5
4. SAARE DP ARENDAMISE MÕJU HINNANG JA KIRILA KUIVENDUSSÜSTEEMI NÕUETEKOHASEKS TOIMIMISEKS VAJALIUD TEGEVUSED	9
4.1. Kirila kuivendussüsteemi nõuetekohaseks toimimiseks vajalikud tegevused.....	9

1. SISSEJUHATUS

„Saare kinnistu ja lähipiirkonna detailplaneeringuga“ (OÜ Aarens Projekt töö nr DP-06/2024) kavandatakse Saare kinnistul (tunnusega 56502:002:0089) muuta osaliselt kinnistu maa sihtotstarvet, selleks et rajada sinna elamud. Käesoleva ekspertarvamuse eesmärgiks on hinnata SAARE DP kavandatav arendustegevuse mõju KIRILA maaparandussüsteemile (kood 6112350011230/ 001). Ekspertarvamus hinnatakse, kas Saare DP järgselt toimuvate arendustegevuste elluviimisel on tagatud naabruses olevate Jänese kinnistu (tunnusega 56502:002:1300) ja Mündi haljasala H4 kinnistu (tunnusega 56701:001:0389) paiknevate maaparandussüsteemi rajatiste edasine nõuetekohane toimimine ja kas arendusalalt tulev võimalik lisanduv sademevesi võib mõjutada alles jääva maaparandussüsteemi (Kaart 1) nõuetekohast äravoolu. Ekspertarvamus sisaldab hinnanguid senise ja arendusjärgse maaparandussüsteemi toimise kohta ning hinnanguid maaparandusrajatiste muutmise vajalikkuse kohta. Vajadusel esitatakse võimaliku lahenduse põhimõttelised meetmed nõuetekohase seisundi saavutamiseks.

2. ASUKOHT

Saare (56502:002:0089) kinnistu paikneb Kriilevälja külas Paide linnas Järvamaal. Kinnistul asub Kirila maaparandusehitise (kood 6112350011230/ 001) (vt Kaart 1).

3. OLUKORRA ISELOOMUSTUS

3.1. Olemasoleva olukorra kirjeldus

Saare kinnistu paikneva Kirila kuivendusvõrgu eesvooluna toimib kraav 12, mille suublaks on

Foto 1 Vaade Pärnu jõkke, suubuvale kraavile 12, milles esineb vähesel määral taimestiku ja setet.

Pärnu jõgi. Saare kinnistul paikneva Kirila maaparandusehitise (kood 6112350011230/ 001) koosseisu kuuluvad (Kaart 2) kraavid 10, 11, 12 (Foto 1) ja teekraav T12 (5652:002:0089). Mündi haljasala H4 kinnistul (tunnusega 56701:001:0389), maaparandusseaduse § 3 lõike 1 kohased ja Kirila maaparandussüsteemi koosseisu kuulvaid ehitised puuduvad. Mündi haljasala H4 kinnistule, Saare kinnistul toimuv arendustegevus, maaparandusliku mõju ei avalda.

Jänese kinnistu Kirila maaparandusrajatiste eesvooluks (vt Kaart 1) on läbi truup T2 (Foto 2), **Jõeääre teekraav** (helesinine kraavi lõik). Jänese kinnistul (56502:002:1300) paikneva Kirila maaparandusehitise (kood 6112350011230/ 001) koosseisu kuuluvad (vt Kaart 2) kraavid 1, 2, 3 ja 4 ja teekraav P25 (5652:002:0089). Osaliselt liigub Jõeääre teekraavi suubuv vesi ka kaevust 1 (Foto 3) läbi jalgpalli väljaku drenaaži kollektori (katkendlik helesinine kollektor lõik) Kriilevälja peakraavi.

Foto 2 Jänese kinnistu Kirila maaparandusrajatiste eesvoolu jõuab vesi läbi truup T2.

Foto 3 Jõeääre teekraavi suubuv vesi liigub osaliselt ka kaevu 1

Jõeääre teekraav suubub Pärnu jõkke läbi Kriilevälja peakraavi (Foto). **Jõeääre teekraavi** on kogunenud vähesel määral setet (Foto 4). Pärnu jõe üleujutuste mõju vähendamiseks on Kirila kuivendussüsteemi rajamisel rekonstrueeritud Kriilevälja-Kirila-Mündi tee (tee nr 4)¹. Kriilevälja-Kirila-Mündi tee, kuni Künka maaüksuseni on rajatud Kirila kuivendussüsteemi tammina (1977.a kavandati esialgu poldri ehitust, mille kavandamisest loobuti 1979.a), mis peaks vähendama Pärnu jõe üleujutuse mõjusid Kirila kuivendussüsteemile.

Kuna Kriilevälja-Kirila-Mündi tee alla on hiljem teevaldaja poolt rajatud truup T1 (Foto 5), siis Pärnu jõe üleujutuste ajal voolab truubi T1 kaudu Kirila kuivendussüsteemi täiendavat vett. Saare kinnistuga piirneval Pärnu jõe lõigul võib veetase üleujutuste ajal 1%

¹ Lenini nim. kolhoosi Kirila maaparanduse II ehitusjärg- vabavoolne osa (eesvooluks Pärnu jõgi) Tehniline tööprojekt; Eesti Maaparandusprojekt töö nr 73074, Tallinn, 1977.
Lenini nim. kolhoosi Kirila maaparanduse II ehitusjärg- vabavoolne osa (eesvooluks Pärnu jõgi) Tehniline tööprojekt; Eesti Maaparandusprojekt töö nr 73074 Täpsustatud eelarve, Tallinn, 1979.

esinemistõenäosusega ulatuda 61.33²m. Seega toimub üleujutuste korral vee äravoolu asemel hoopis vee juurdevool Saare kinnistul paikneva kraavi 12 ja Jõeääre tee teetruubi T1 (tee rajamise kõrgus 60.84-60.95m) kaudu Jänese kinnistule.

Foto 3 Jõeääre teekraavi on kogunenud vähesel määral setet

Foto 2 Vaade truubil 1 ja kraavile 12, kust suurvee ajal liigub vesi Jänese kinnistul paiknevale Kirila ehitisele.

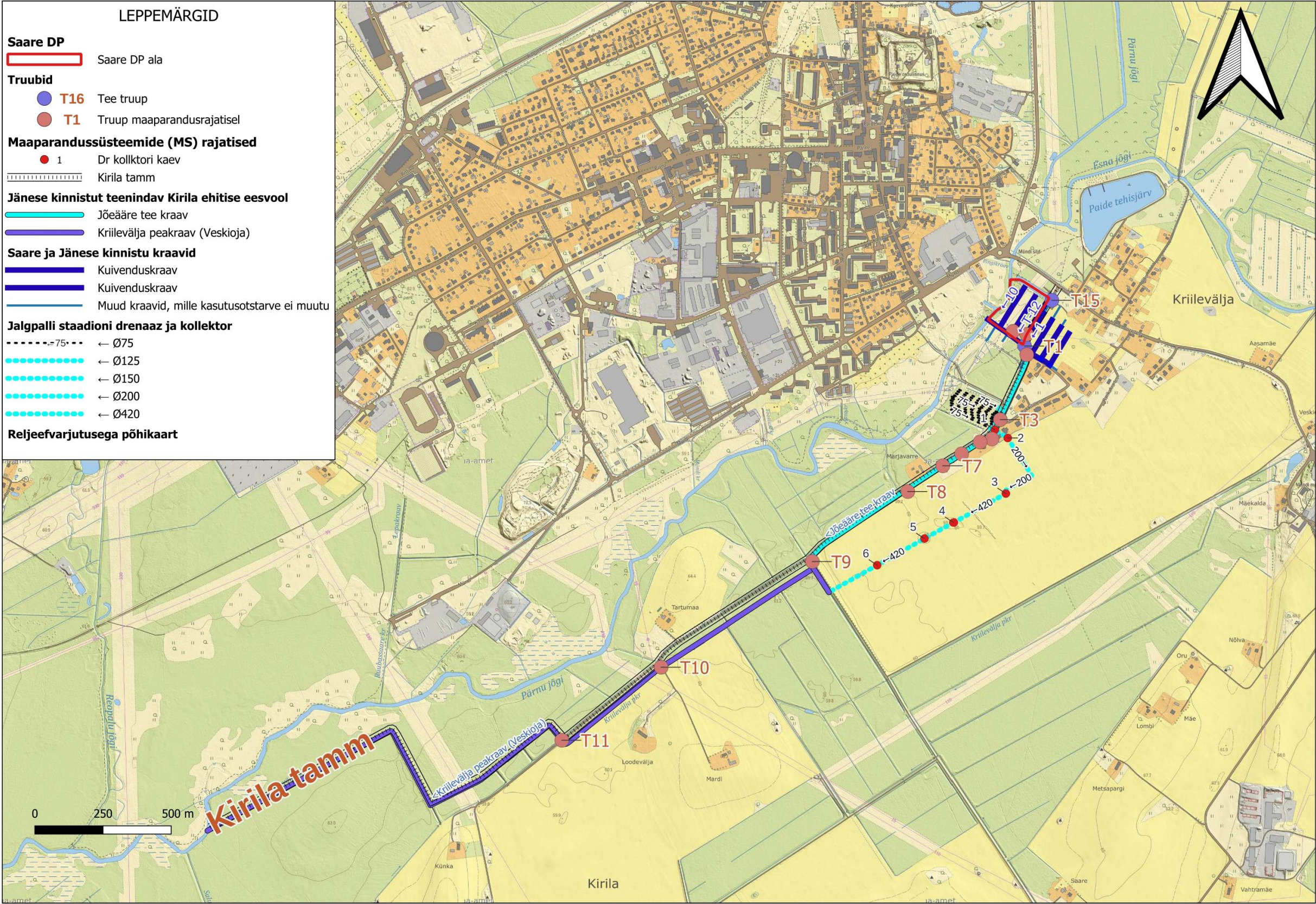
Läbi kraavi 12 ja truubi T1 (nimiläbimõõduga 700 mm ja põhjakõrgusega 59.40 m) liigub vesi olenevalt Pärnu jõe veetasemest ka vastassuunas. Vastavalt maaparandusseaduse § 5 lõikele 2 ei saa kraav 12 olla Jänese kinnistul paiknevate kuivendusvõrgule eesvooluks, kui ei ole tagatud vee nõuetekohane äravool. Eesvoolust on lubatud juurdevool vaid niisutussüsteemi.

3.2. Saare DP järgse arendustegevuse järgse olukorra kirjeldus

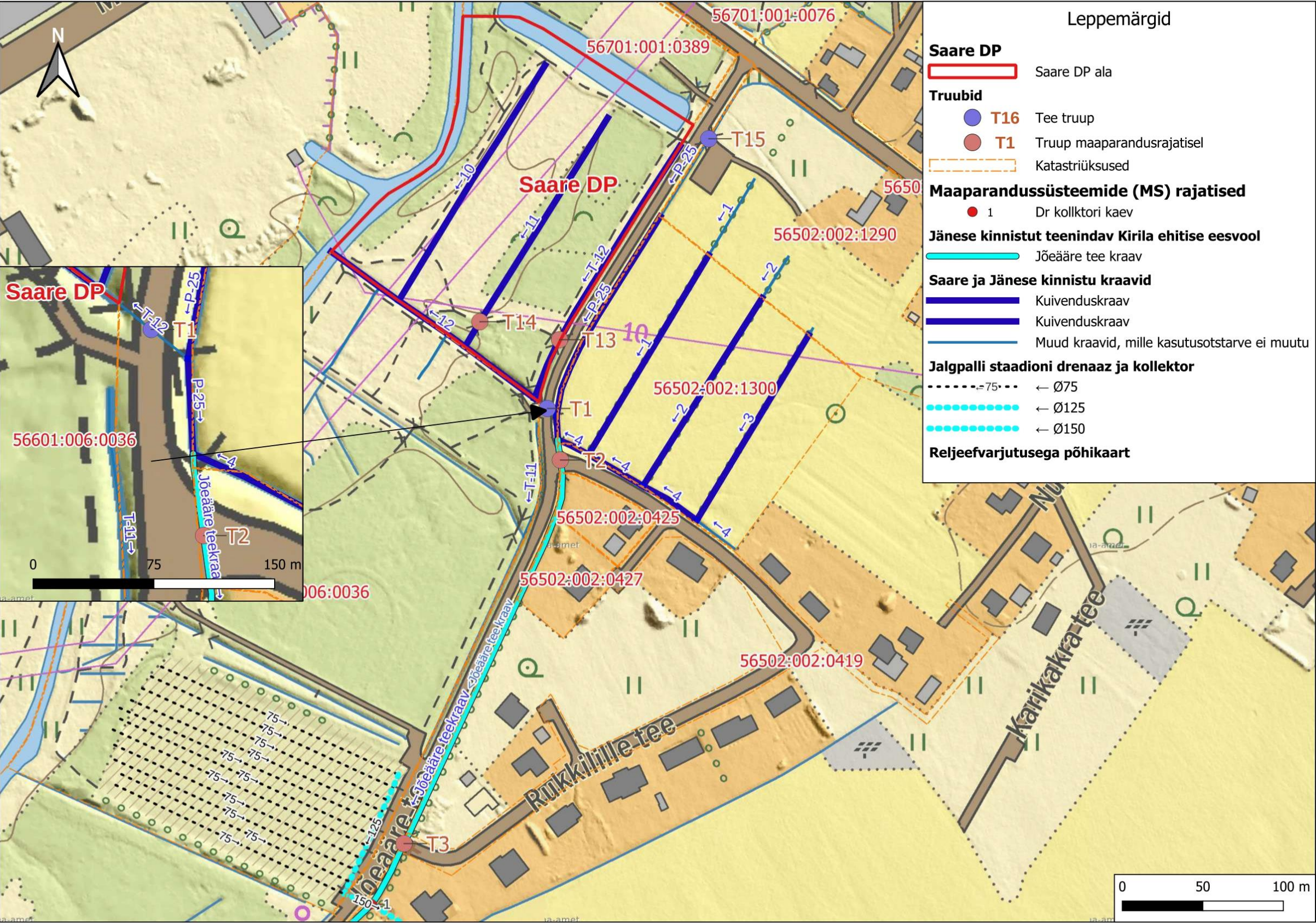
Saare DP-ga ei kavandata tegevusi, mis muudaks Saare kinnistuga piirnevate naaberkinnistutel paikneva Kirila kuivendussüsteemi toimimist Jänese ja Mündi haljasala H4 kinnistutel.

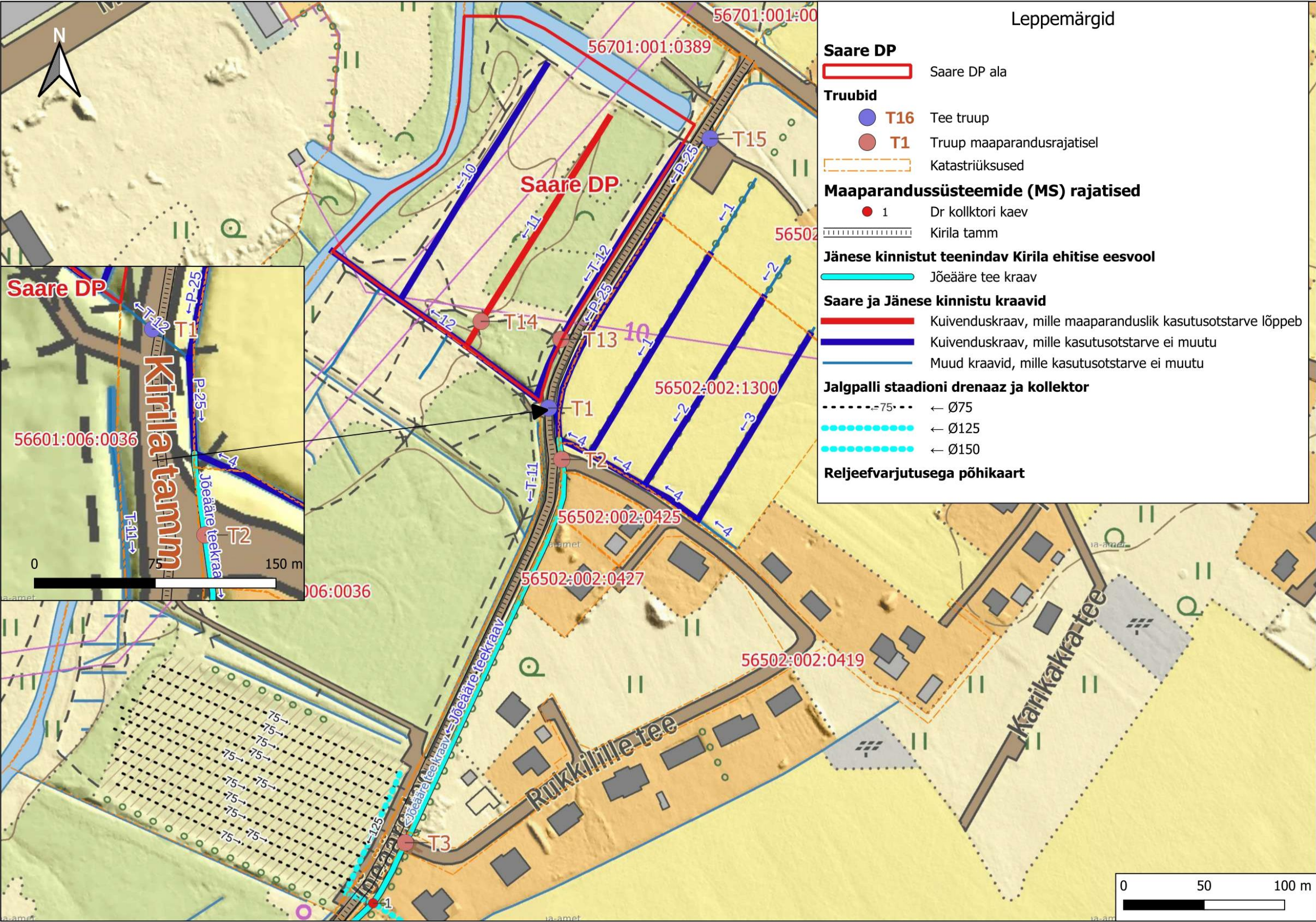
Saare DP-ga kavandatakse muuta osaliselt Saare kinnistu (5652:002:0089) maa sihtotstarvet, selleks et rajada sinna elamud. Enamusel Saare kinnistust säilib maatulundusmaa sihtotstarve, mistõttu säilib maaparandusseaduse § 4 lõike kohane veejuhtmete (v.a kraav 11) võrk. Saare DP järgi kavandatakse likvideerida üks olemasolev kraav 11 (vt Kaart 3), mille likvideerimisel naaberkinnistute maaparandussüsteemide toimimisele mõju puudub.

² „Paide linnas korduva üleujutusega ala piiri määramine ja Paide riskipiirkonnas üleujutuste leevendamise põhimõtete väljatöötamine“ Skepast&Puhkim OÜ töö nr 2020_0044, tabel 3-3 lk 14, Tallinn, 2020.

Kaart 1 Saare ja Jänese kinnistul paikneva kuivendussüsteemi maa-ala ja eesvoolu paiknemine

4. SAARE DP ARENDAMISE MÕJU HINNANG JA KIRILA KUIVENDUSSÜSTEEMI NÕUETEKOHASEKS TOIMIMISEKS VAJALIUD TEGEVUSED

Saare DP-ga kavandatakse Kirila maaparandussüsteemi (kood 6112350011230/ 001) reguleeriva võrgu maa-ala vähendada 0.8 ha võrra. Saare DP-ga kavandatakse muuta osaliselt Saare kinnistu (5652:002:0089) maa sihtotstarvet, selleks et rajada sinna elamud. Enamusel Saare kinnistust säilib maa maatulundusmaa sihtotstarve, mistõttu säilib maaparandusseaduse § 4 lõike kohane veejuhtmete (v.a kraav 11) võrk. Saare DP järgi kavandatakse likvideerida üks olemasolev kraav 11 (vt Kaart 3), mille likvideerimine Jänese kinnistul paiknevale maaparandussüsteemi toimimisele mõju ei avalda. Saare DP kehtestamisel, väheneb arendustegevuste elluviimisel kraavi 12 suunatava maaparandusvee osakaal ebaoluliselt, samas suureneb ebaoluliselt elumumaalt ära suunatava sademevee hulk. Saare DP maa-alalt ärajuhitava vee vooluhulga muutus ei mõjuta veejuhtmete läbilaskevõimet.

Mündi haljasala H4 kinnistul (tunnusega 56701:001:0389), maaparandusseaduse § 3 lõike 1 kohast ja Kirila maaparandussüsteemi koosseisu kuulvaid ehitised puuduvad. Mündi haljasala H4 kinnistule, Saare kinnistul toimuv arendustegevus mõju ei avalda.

4.1. Kirila kuivendussüsteemi nõuetekohaseks toimimiseks vajalikud tegevused

1. Kirila kuivendussüsteemi reguleeriva võrgu nõuetekohaseks toimimiseks tuleb Saare kinnistul paiknev kraav 12 maaparandusseaduse § 45 kohaselt hooldada.
2. Saare kinnistul paikneva kuivenduskraavi nr 11 likvideerimisel ja uue kuivenduskraavi rajamiseks järgida maaparandusseaduse 2 peatüki nõudeid. Saare DP maa-alast väljapoole jäävate Kirila kuivendussüsteemi rajatiste nõuetekohaseks toimimiseke tagamiseks rekonstrueerimise vajadus puudub.
3. Saare kinnistu maaüksuse jagamisel ja uute kinnistute moodustamise ning maasihtotstarbe (maakatastri seadus §18¹ lõike 1 ja 9) määramise järgselt lugeda vastavalt maaparandusseaduse § 51 lõikele 4 maaparandussüsteemi kasutusotstarbe sellel kinnisasjal lõppenuks ning teha maaparandussüsteemide registrisse ja kitsenduste kaardile asjakohane muudatus.

Ps

Olemasoleva truubi 1 tõttu võib (olenemata Saare DP- st) Saare ja Jänese kinnistutel paikneval Kirila kuivendusvõrgul ja Kriilevälja-Kirila-Mündi piirnevatel olemasolevatel elamumaa maa-alal tekitada üleujutusi Pärnu jõe kõrge veeseis. Pärnu jõe üleujutuste ohu vähendamiseks oleks soovitatav likvideerida olemasolev teetruup T1. Tagada tuleks, et Kriilevälja-Kirila-Mündi tee, (tee lõik Mündi haljasala H4 maaüksusest kuni Künka maaüksuseni, mis toimib üleujutuste vastase kaitsetammina), alla ei rajataks truupe. Hooldamist vajaks Kirila eesvooluna toimiv Jõeääre teekraav.